खतवाडा ११ वी गल्ली, गोवर्धन भुवनसमोर.

, या
ल्पना
र्थीहि
ाग्रह-
ंबन्ध
करून
कीं
ळें व
वळून
ानंदी
झालें
ाला.
ानासे
नसे
ाऊन
तद्वत्
स्तक
स)
व्हां
लेली
होत
१"

लौकरच ऐकाल !

लोकप्रिय "अमृतसिद्धि" नाटकाचे कर्ते
श्री. वसन्त शान्ताराम देसाई कृत

मंगल-देवता

	मुख्य भूमिका
नामांकित ओडियन आर्टिस्ट्स	
नामांकित नाटककार	सौ. हिराबाई बडोदेकर
मधुर संगीत आणि प्रासादिक काव्यरचना	सौ. दुर्गा खोटे
चटकदार कथानक	सौ. कमलाबाई बडोदेकर
अभिनव पार्श्वसंगीत	श्री. नटवर्य लोंढे

प्रकाशकः— **रुबी रेकॉर्ड कंपनी, मुंबई.**

तारखेकडे लक्ष द्या !

तारखेकडे लक्ष द्या !

व सुरेल संगीताची
मीत मेजवानी !

कमळाबाई बडोदेकर

{ जनीं वनीं भरला. बागेश्री.
{ विसरला काय हरि मांड.

{ सुखद नाहीं विफल तुलना. मांड
{ कां उगाच लटका रोष ब्रिहाग.

सा. अबदुल करीमखां

{ प्रेमसेवा शरण सहज. भीमपलास.
{ चंद्रिका ही जणूं ठेवि. देवगंधार.

{ बावरी दम दे. निश्रकाफी, होरी.
{ जादु भरेली कौन. गारा, ठुमरी.

राम नगरियामें कैसे. मिश्र जंगळा.
पियाके मिलनकी आस. जोगिया.

ओडियन
रेकॉर्ड्स्

श्रीमतीबाई नारवेकर

SB. 2126 नं. २१२६	गरुवा करसोले. हरिके संग मै तो.	बहार. सारंग.
SB. 2144 नं. २१४४	प्यारी देखो कुसुम ऋत. छोडो मोरी बैया.	होरी-काफी पिलु–दादरा

सचित्र कॅटलॉगकरितां लिहाः—

रुबी रेकॉर्ड कं.
फोर्ट, मुंबई.

खालील रेकॉर्ड्समध्
आपली निवड करा

बाई केसरबाई बांदोडक

SB. 2124 नं. २१२४	चतुरे कोण तुझ्या. हरहर महादेव बोला.
SB. 2137 नं. २१३७	खेलत है गिरिधारी. सावन आयो आज.

श्री. जी. एम्. लोंढे

SB. 2089 नं. २०८९	छंद एक तुझा. कर्नाटक लचकत मुरकत हांसत.
SB. 2136 न. २१३६	लई नाहीं लई नाहीं माग सुखलागीं करिसी तळम
SB. 2152 नं २१५२	सखे झणिं झिंकिला. लहरी अतां सुखाच्या.

…ळ्ळीं व वर्ध्यापासून मुंबईपर्यंत प्रवास केला. | झळकत होतें. जरा वेळानें ते म्हणाले. | वयाचे असतील तर करावे."

…बरोबरच वाटली. त्याप्र… वर्किंग कमिटीच्या वतीनें कोणतेहि पंच आपणास …. नरीमान यांच्या खुला… …त मी त्यांस विचारलें …ी गोष्ट आपल्यापुरती तरी …ली दिसते. मग आतां …पत्र लिहून १९३४ सालच्या …णुकी प्रकरणाची चौकशी …ी कां केली आहे ?" …ग इतकेंच कीं मजवर जे …रावयाचे ते कोणी उघड …खाजगी रीतीनें मजविरुद्ध …न मला बदनाम …फार …आणि पुष्कळ लोकांकडून …ला आढळून आलें आहे. …लल लागावा असें मला …सें पत्र लिहिलें आहे. …रून केलेल्या आ… …र नाहीं. 'सेंटिनल' प… …धुमाकुळावरून आपल्या …ल कीं नानाप्रकारचे आरोप …आले आहेत." …जाणीव मला आहे. प्ण …या नात्यानें कॉंग्रेसच्या …कशामुळें होतें हेंच मला …पाहिलें पाहिजे. जर याबद्दल …कशी होणार नाहीं तर मी

…आम्हांस… …आहे क… …त्याची… …पुढारीप… …निवड… …लायकी… …असें म्ह… …शंका ना… …व त्यांत… …मुळींच… …असल्य… …कंपनी… …निर्वाह… …मुल्य… …उत्तम. …गुंताव… …अगदीं… …देणें,… …डतील. …होतां… …म्हणून…

ओडियनची कांहीं निवडक रत्नें

ां साहेब अबदुल करिमखां

SS. ००८ } प्रेम सेवा शरण — भीमपलास / चंद्रिका ही जणू ठेवि. — देव गांधार

SS. ००६ } मोन्दर बाजू रे. — शुद्ध कल्याण / सोच समज नादान. — शुद्ध तिलु

SS. ००४ } अब मैन मन देखे. — वसंत ख्याल / जमुनाके तीर काना. — भैरवी

SS. ००१ } फगवा ब्रिज देखनको. — वसंत / पिया बन नहीं. — झिंझोटी ठुमरी

SS. ००७ } बावरी दम दे. — मिश्र काफी होरी / जादु भरेरी कौन — गारा ठुमरी

SA. ०२० } उचित कां कांता — आनंदभैरवी / नच सुंदरि करुं कोपा. — सिंध काफी

श्रीयुत विठ्ठलराव गुरव

SB. ०९५ } यदुराज आज दिसला. — भीमपलास / नंदनवन फुललें पाहिलें. — सोहनी

SB. २०५६ } देवकी नंदना. — देस / रुसला हो कां. — मांड

कुमारी सरस्वती माने

SB. २०९७ } ना बोलो शाम. — सारंग / चलो सखी खेळे. — होरी

श्रीयुत राजा पंडीत

SB. २००९ } भोळ्या खेडवळाची. — नक्कल / फराळी फिकूट — ,,

SB. १०३३ } कीर्तनकाराची नक्कल — भाग १ / ,, ,, — भाग २

स्वरदेवता बाई सुंदराबाई

SA. ३०६२ } प्रेमाचि प्रेम साक्ष कां. — Lyric / रुसुनि तुला अजोळा. — भैरवी

SA. ३००८ } वनवासी राम माझा. — भजन / माया भरल्या या जगतीं. — ,,

SA. ३०२५ } भोळे हे नेत्र खुळे — भावगीत / देवा बाळ मी तुझें ना. — ,,

SA. ३०५० } ऐसे झुलवूं नको रामा. — भजन / पळभर चैन नसे मनीं. — भजन

SA. ३०२९ } जिवासी छंद तुझा. — भजन / कली काली पालनवाला — ,,

SA. ३०६१ } होरी की भानक. — होरी काफी / रंग देख जिया — भैरवी

सिनेमासम्राज्ञी सौ. दुर्गाबाई खोटे

SA. ३०५३ } माझा राजा. — भाग १ / ,, ,, — ,, २

SA. ३०१६ } बाळा कां झोंप येईना.अयोध्येचा राजा / आनंद दे अजी सुमन लिला. ,, ,,

कुमारी इंदुमती गुप्ते

SB. २०६७ } नाहीं मनांचा हास पुरली — Lyric / गुणी बाळ असा. — पाळणा

खांसाहेब हबिबखां अल्लादियाखां

SR. ५००१ } विचित्र विन. — गुजरी तोडी. / ,, ,, — पूर्या

SB. २०६३ } विचित्र विन. — सुत सारंग / ,, ,, — बागेश्री

गायनहिरा सौ. हिराबाई बडोदेकर

SA. ३०६३ } पिया नही आये. — पटदीप / होरी खेलो मोसे नंद — होरी

SA. ३००१ } त्राता प्रभु सकलांचा — बागेश्री / सखे मी मुरारी वनीं — भीमपलास

SA. ३०५८ } लाभला महात्मा नेता. — भावगीत / धरिला कां रुसवा, — झिंझोटी

SA. ३०२१ } हांसवी नाचवी. — मांड / जगीं आभास हा दाविला — भैरवी

SA. ३०४५ } अधिर मन बावरे. — पटदीप / घेई विहगसम भरारी — मांड

SS. ४००३ } तत वितत घन सिंगर. — भूप / बैरन ठाडी अटरिया. — तिलक कामोद

गायनदेवता बाई अझमबाई

SA. ३०५४ } घुंडू बारे सैंया. — आनंद / नद बुलावत ये. — शाम कल्याण

SA. ३०५७ } चंद्रिका ही जणूं. — दुर्गा.मानापमान / सखये गृहीं नये मम. — मिश्र कॉफी

सौ. कमलाबाई बडोदेकर

SB. २०९० } वाया न कधीं वचन. — भीमपलास / कान्हा अधिराज झाला. — मांड

श्रीयुत मारुतिराव

SB. २०७८ } मन मोहना गुण सुंदरा. — खंबावती / कोमलासी मजवरी. — भजन

SB. २०२१ } ताराबाईचा पोवाडा. — भाग १ / ,, ,, — ,, २

प्रभात फिल्म कंपनी

SB. २१०८ } नव बहार येई. — सैरंध्री / परदास्य पंकी रुतला. — ,,

संगीत मराठी नाटक—शंभरावी मुलगी

रूबी रेकॉर्ड कंपनी, फोर्ट—मुंबई

ओडियनचीं कांहीं निवडक रत्नें

खांसाहेब अबदुल करिमखां

SS ४००८
- प्रेम सेवा शरण — भीमपलास
- चंद्रिका ही जणूं ठेवि. — देवगांधार

SS. ४००६
- मौन्दर बाजू र. — शुद्ध कल्याण
- सोच समज नादान. — शुद्ध पिलु

SS. ४००७
- बावरी दम दे. — मिश्र काफी होरी
- जादु भरेरी कौन — गारा ठुमरी

SS. ४००१
- फगवा ब्रिज देखनको. — वसंत.
- पिया बन नहीं. — झिंझोटी ठुमरी

SS. ४००४
- अब मैंन मन देखे. — वसंत ख्याल
- जमुनाके तीर काना. — भैरवी

SA. ३०२०
- उगिच कां कांता — आनंद भैरवी
- नच सुंदरि करुं कोपा. — सिंध काफी

बालगंधर्व

श्री. नारायणराव राजहंस.

AS. ३०२४
- गमते सदा मजला. — भीमपलास.
- मजला घडावी देवा. — जंगला.

AS. ३०३१
- सजला नटला जणु. — झिंझोटी.
- नुरलें मनास उदास. — तिलककामोद

श्रीयुत जी.एम्. लेंढे.

SA. ३००६
- प्रिय जरी हा सहवास. — जिल्हा पिलु.
- नयनींतो ही.कर्नाटकी — आनंद भैरवी.

SA. ३०२६
- धन्य तूंचि कांता. — नंद.
- शर लागला तुझा गे. — बहार.

SB. २०८९
- छंद एक तुझा. — कर्नाटकी बिलावल.
- लचकत लुरकत हंसत. — तिलंग.

श्रीयुत विठ्ठलराव गुरव

SB. २०९५
- यदुराज आज दिसला. — भीमपलास
- नंदनवन फुललें पाहिलें. — सोहनी

SB. २०५६
- देवकी नंदना. — देस
- रुसला हो कां. — मांड

श्रीयुत मारुतिराव

SB. २०७८
- मन मोहना गुण सुंदरा. — खंबावती
- कोपल्यासी मजवरी. — भजन

SB. २०१०
- छुडेरी घाली. — मारवाडी.
- मंदरवामें दिवला. — ,,

SB. २०२१
- ताराबाईचा पोवाडा. — भाग १.
- ,, ,, — ,, २

स्वरदेवता बाई सुंदराबाई

SA. ३०६२
- प्रेमासि प्रेम साक्ष कां. — Lyric
- रुचला तुला अबोला. — भैरवी

SA. ३०६१
- होरी की भानक. — होरी काफी
- रंग देख जिया — भैरवी

SA. ३०५०
- ऐसे झुलवुं नको रामा. — भजन
- पळभर चैन नसे मनीं. — भजन

SA. ३०२९
- जिवासी छंद तुझा. — भजन.
- कली काली पालनवाला — ,,

SA. ३०२५
- भोळे हे नेत्र खुळे — भावगीत
- देवा बाळ मी तुझें ना. — ,,

SA. ३००८
- वनवासी राम माझा. — भजन
- माया भरल्या या जगतीं. — ,,

बाई अझमबाई

SA. ३०५७
- चंद्रिका ही जणूं. — दुर्गा.मानापमान
- सखये गृहीं नये मम. — मिश्र कॉफी

SA. ३०५४
- धुंडूं बारे सैंया. — आनंद
- नंद बुलावत ये. — शाम कल्याण

सौ. कमलाबाई बडोदेकर

SB. २०९०
- वाया न कधीं वचन. — भीमपलास
- कान्हा अधिराज झाला. — मांड

कुमारी सरस्वती माने

SB. २०९७
- ना बोलो शाम. — सारंग
- चलो सखी खेलें. — होरी

कुमारी इंदुमती गुप्ते

SB. २०७७
- नाहीं मनाचा हौस पुरली — Lyric
- गुणी बाळ असा. — पाळणा

देवकी बोस प्रॉडक्शन

SB. २०७६
- फिर लौट चलो. — जीवन–नाटक
- रोते क्यों हो. — ,, ,,

SB. २०७५
- प्रेम बनको मैं. — जीवन–नाटक
- पगले बहार क्यों. — ,, ,,

मास्टर बापुराव माने.

SB. २०९६
- बोल बोल जादुगिरी राया. — मांड.
- मपिळे रवी[illegible] — मिश्र पहाडी

गायनहिरा

सौ. हिराबाई बडोदेकर

SA. ३०६३
- पिया नहीं आये. — पटदीप
- होरी खेलो मोसे नंद — होरी

SA. ३०५८
- लाभला महात्मा नेता. — भावगीत
- धरिला कां रुसवा, — झिंझोटी

SA. ३०४२
- कटु या अवला नामा. — जीवनपुरी.
- वृजवनिचा हरिलाल. — काफी.

SA. ३०४५
- अधिर मन बावरें. — पटदीप
- घेई विहगसम भरारी — मांड

SA. ३०२१
- हांसवी नाचवी. — मांड
- जगीं आभास हा दाविला — भैरवी

SA. ३०३०
- बोल तुझे गोड असले. — मिश्र मांड.
- किती सुखकर हा भास. — काफी

सिनेमासम्राज्ञी

सौ. दुर्गाबाई खोटे

SA. ३००३
- बाळा कां झोंप येईना. — अयोध्येचा राजा
- आनंद दे अजी सुमन लिला. — ,, ,,

SA. ३०५३
- **माझा राजा** — भाग १, ,,

श्रीमती पद्मादेवी (गंधर्व सिनेटोन)

SB. २०९९
- ना छेडो मोहेरो दुंगी. — चांदका तुकडा
- प्रीत कैसे करुं. — महाराणी.

SB. २०६७
- प्रेमप्याला पानेवाला. — जुल्मी जोबन.
- सैंया जुल्मी जोबन — ,, ,,

संगीत मराठी नाटक

‘ शंभरावी मुलगी ”

प्रो. सुरेशबाबु

SB. २०७०
- ललना दिसे. — मिश्र काफी
- सुखकरीणी ही वार्ता. — शुद्ध सारंग

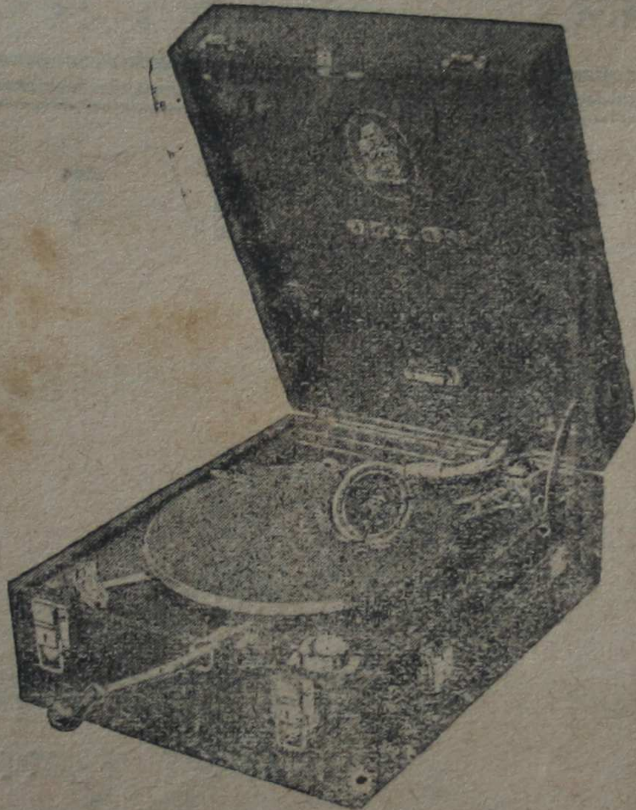
मास्टर फिराज दस्तूर

SB. २०७९
- मुख मोर मोर मोसे. — मालकंस
- शाम सुंदरका सुंदर — पूरिया

SB. २०३२
- कुदरत अजो [illegible] — [illegible]
- होरी [illegible] — [illegible]

(पृष्ठ ८ पाहा)

ओडियन मॉडेल नं. ५

किंमत रु. १००

किंमत रु. १००

गायकाचा हुबेहुब आवाज निघण्यासाठीं या सिंगल स्प्रिंग मशिनमध्यें पुष्कळ सुधारणा घडवून आणल्या आहेत. हें मशिन खरेदी केल्यावर दिलेल्या किंमतीचा योग्य मोबदला मिळाल्याबद्दल ग्राहकांचें समाधान होईल.

दिवाळीच्या आनंदी सणांत
संगीताची मौज लुटा !

ओडियन रेकॉर्डस्

मनमोहक संगीतासाठीं
ओडियन रेकॉर्डस् ऐका !

खांसाहेब अबदुल करीमखां

SS. ४०११ { आतां रामपार्यीं—मालकंस भजन.
तारी तारी रे रामराया—खमाज.

SS. ४००८ { प्रमसेवा शरण सहज—भीमपलास.
चंद्रिका ही जणूं ठेवि—देवगंधार.

खांसाहेब अबदुल करीमखां

श्री. विठ्ठलराव गुरव

SB. २०५६ { देवकीनंदना—देस.
रुसला हो कां अजी—मांड.

SB. २१४० { बन्सिधरा मधुसूदना—बागेश्री.
प्रेमपूर्ण जगीं मातृदेवता—पहाडी.

सौ. दुर्गाबाई खोटे

SA. ३००३ { बाळा कां झोंप येईना. अयोध्येचा राजा.
आनंद दे अजि सुमन. ” ”

सौ. हिराबाई बडोदेकर

SA. ३०७२ { प्रिय बाले झणीं धांव. 'सुवर्णमंदिर.'
पतित तूं पावना म्हणविसी. अभंग.

लोकप्रिय “अमृत सिद्धि” नाटकाचे कर्ते

श्रीयुत वसंत शांताराम देसाईकृत

संगीत—“मंगल—देवता”

हा तीन रेकॉर्डस्वर घेतलेला सर्वांगसुंदर नाटकाचा सेट आजच ऐकण्याची सुसंधि दवडूं नका.

एजंट्स् पाहिजेत. | मुंबई शाखा—गिरगांव रोड, मुंबई ४.

म्हटल तरी पदरास म्हटल तुला !

पद्मा:—(हलुच) शांतापेक्षां ?

संपादक:—पद्मा मन लावून काम करील तर पुढें येईल.

बापु:—म्हणजे आतां पुढें आलेली नाहीं कीं काय ?

एक भाऊ:—किती तरी कंपन्यांची मागणी आहे तिला !

बापु:—आणि तरीही तिची अशी बद-नामी करतां ? वामन, दे छडी तिच्या हातांत.

पद्मा:—(छडी उगारून) माफी मागतां कीं नाहीं ?

संपादक:—तुझी ? (हंसतो.)

पद्मा:—(बापुरावांस) किती मारूं ?

बापु:—चार. शांतानं तीनच मारल्या होत्या ! (पद्मा छडया मारूं लागते. संपादक छडी हिसकावून घेऊन तिचे तुकडे करतो. पद्मा रडूं लागते.)

संपादक:—रडूं नको. उगी उगी. अरे रामा, बाहेरच्या हॉटेलांतून दोन पैशाचं पेपर-मिंट आण—उगी, बाळ.

(सर्व भाऊ व बापुराव पद्मानें ऐनवेळीं वसान गाळल्याबद्दल तिला टोंचून बोल-त. ती जास्तच रडूं लागते.)

संपादक:—(तिच्या हातांत पेपरमिंटचा देत) शांता रडत नाहीं कधीं.

पद्मा:—(एकदम रडें थांबवून) नाहीं त? मीही नाहीं रडणार ! (डोळे पुसते.) , जाऊं या आपण. (ती तांब्या घेऊन . तिच्या मागून सर्वजण जाऊं लागतात.)

बापुराव:—(जातां जातां मागें फिरून) गेलं विसरून जा. जमलं तर पद्माबद्दल

सद्गुणसंपन्नतेचा यमाच्या हृदयावर पगडा बसून तो सत्यवांनाला पुन्हा जिवंत करतो. मूळ कथेंत अधिक उदात्तता व जास्त चांगला नाट्यप्रसंग असतां तो मुद्दाम काढून टाकणें रसापकर्षक व म्हणून अक्षम्य आहे असें 'ईव्हिनिंग न्यूज' मधील लेखकाचें म्हणणें आहे."

"मला वाटतें यमधर्माला सावित्रीसारख्या निष्पाप मुलीनें चकविलें असें दाखविण्यापेक्षां तिच्या कळकळीनें व पतिभक्तिनें यमाचें हृदय विरघळतें असें दाखविणें हीच अधिक उदात्त घटना आहे. पण माझा तसेंच म्हणण्याबद्दल हट्ट मात्र नाहीं" असें म्हणून देविकाराणी हंसल्या.

स्वतःच्याच डायरेक्टरवर व संवाद लेखकावर आणखी चर्चा नको म्हणून त्यांनी टाकलेला पडदाच त्यांचें हास्य होतें, असें समजून मी गप्प राहिलों.

सावित्री अगदीं लहान असतां तिचें काम करण्यासाठीं जी नवी मुलगी आणली आहे तिच्याबद्दल फार प्रशंसेचे उद्गार देविकाराणींनीं काढले व माझा तिच्याबद्दलचा अभिप्राय त्यांनीं विचारला.

"मुलीचें काम चांगलें होतें. गातेहि ठीक. पण मोठ्या सावित्रीशीं जास्त जमेलसा तिचा तोंडवळा पाहिजे होता असें मला वाटतें."

"लहान मुलाचे तोंडवळे पुढें फार बदलतात" हें वाक्य देविकाराणींनीं अशा रीतीनें उच्चारलें कीं त्यांत माझें म्हणणें त्यांना बरोबर पटल्याचा अविर्भाव व्यक्त व्हावा.

मुद्दाम पाहाण्याला आम्हीं सांगतो. याचा शैक्षणिक उपयोग फार आहे. आमची चांगल्या

आहे. पण 'कर्म' चित्रपटांत त्यांनीं नायकाचें व मी नायिकेचें काम केलेलें आपण पाहिलेंच

अलीकडे कधीं निघाला नाहीं."

"आपण इतर कांहीं चित्रपट पाहातां कीं नाहीं."

सद्गुणसंपन्नतेचा यमाच्या हृदयावर पगडा बसून तो सत्यवानाला पुन्हा जिवंत करतो. मूळ कथेंत अधिक उदात्तता व जास्त चांगला नाट्यप्रसंग असतां तो मुद्दाम काढून टाकणें रसापकर्षक व म्हणून अक्षम्य आहे असें 'ईव्हिनिंग न्यूज' मधील लेखकाचें म्हणणें आहे."

"मला वाटतें यमधर्माला सावित्रीसारख्या निष्पाप मुलीनें चकविलें असें दाखविण्यापेक्षां तिच्या कळकळीनें व पतिभक्तिनें यमाचें हृदय विरघळतें असें दाखविणें हीच अधिक उदात्त घटना आहे. पण माझा तसेंच म्हणण्याबद्दल हट्ट मात्र नाहीं" असें म्हणून देविकाराणी हंसल्या.

स्वतःच्याच डायरेक्टरवर व संवाद लेखकावर आणखी चर्चा नको म्हणून त्यांनीं टाकलेला पडदाच त्यांचें हास्य होतें, असें समजून मी गप्प राहिलों.

सावित्री अगदीं लहान असतां तिचें काम करण्यासाठीं जी नवी मुलगी आणली आहे तिच्याबद्दल फार प्रशंसेचे उद्गार देविकाराणींनीं काढले व माझा तिच्याबद्दलचा अभिप्राय त्यांनीं विचारला.

"मुलीचें काम चांगलें होतें. गातेहि ठीक. पण मोठ्या सावित्रीशीं जास्त जमेल असा तिचा तोंडवळा पाहिजे होता असें मला वाटतें."

"लहान मुलाचे तोंडवळे पुढें फार बदलतात" हें वाक्य देविकाराणींनीं अशा रीतीनें उच्चारलें कीं त्यांत माझें म्हणणें त्यांना बरोबर पटल्याचा अविर्भाव व्यक्त व्हावा.

मुद्दाम पाहाण्याला आम्हीं सांगतो. याचा शैक्षणिक उपयोग फार आहे. आमची चांगल्या

आहे. पण 'कर्म' चित्रपटांत त्यांनीं नायकाचें व मी नायिकेचें काम केलेलें आपण पाहिलेंच

अलीकडे कधीं निघाला नाहीं."

"आपण इतर कांहीं चित्रपट पाहातां कीं नाहीं."

आहे—

ट कंसा

प्रतिज्ञा

—सिनेमा

स्त्रियांच्या

नाहीं !

करा !'

घाला !'

कॉफी।

मुखीं ॥'

ट बांधी।

पाधी ॥'

विघातक आहे !'

डे कानाडोळा करा !'

तांच्या विद्वतेची पारख करण्याच्या भरीला पडले नाहींत, जबाबदारी ओळखून जो तो आला आहे अशी समजूत त्यांनीं स्वीकारली

मजल गेली; त्यावेळीं दमेकरी संन्याशीबुवांना अवसान चढलें. या

ज्ञान झालें असतें तर अभिमन्यु रणांत पडल्या-वर एखाद्या अडाणी बाईसारखा तो रडत

आर.

नवजवान देखण्या पुरुषाला मैनाला आपल्या | फिरून एकदां हंसला. ओठ अगदीं घट्ट आव- | पण आज तो मुळींच कांहीं रागावून बोलला | कुठून हें तुम्ही अं ?"

[कलाहीन कथांचा संग्रह—ले०:-ग. त्र्यं. माडखोलकर. प्र०: त्र. मु. नाडकर्णी, बकुल-माला, आंबेवाडी, मुंबई नं. ४. मूल्य सव्वा रुपया]

टलें आहे—व या ... परिणाम निरपराध उमेदसिंगाला कसे भोगावे लागतात हें वर्णन केलें आहे. 'पडदानशीन मोटर'मध्यें एका जुलमी संस्थानिकाच्या राणीचा विचित्र जीवनक्रम वर्णन केला असून तिच्या चोरट्या प्रणयाचा कसा भेसूर शेवट होतो हें दाखविलें आहे. 'नृत्यांगना' या कथेंत एका काश्मिरी नर्तकीच्या कुस्करलेल्या जीवनाचा चित्रपट मांडला आहे. 'देऊळ आणि दर्गा' या सुंदर कथेंत समोरासमोर उभारलेल्या देऊळ आणि दर्ग्याचें गूढ रहस्य स्वप्नाच्या सहाय्यानें सांगितलें आहे. या कथांतील वातावरण जितकें कल्पनारम्य तितकेच त्यांतील प्रसंग सामान्य वाचकाच्या अटोक्यापलीकडचे आहेत. माडखोलकरांनीं आपल्या उन्मादक लेखनशैलीनें हें कल्पनारम्यत्व कांहीं कांहीं ठिकाणीं आकर्षकाच्या उत्कर्षाला पोंचविलें आहे. पण म्हणून त्या कथा अवास्तव आहेत असें म्हणतां येणार नाहीं.

मादक भाषाशैली

ज्या भाषाशैलीच्या आणि वर्णनशैलीच्या जोरावर माडखोलकर आपल्या कथानकावर कल्पनारम्यत्वाचीं आकर्षक लेणीं चढवितात त्या भाषाशैलीचें गुणगान करण्यांत आतां कांहीं मातब्बरी उरलेली नाहीं. माडखोलकर हे मराठींतले एक भाषाबहाद्दर आहेत हें सर्वांना माहित झालेलें आहे. तरी पण त्यांच्या कांहीं उपमांचें दिग्दर्शन करण्याचा मोह अनावर होतो. उदाहरणार्थ हें वाक्य पाहा: "काळोख्या रात्रीं तो दर्गा म्हणजे त्या स्मशान-भूमीनें जगाच्या नश्वरतेकडे बघून केलेलें उपरोधिक हास्यच आहे असें वाटे." (पृ. ८७) किंवा हें पहा: "त्या गर्द रानाच्या आसन्यानें पसरलेला काळोख आपल्याला चारी बाजूंनीं गिळीत आहे असें वाटावयाचें!—वाऱ्याचा

आहे ... कार्य हें गाई बैलांची पैदास व ... पाचें व शेतकऱ्यांच्या व लहान ... ताचें आहे यांत कांहीं संशय नाहीं. ... मुंबई या तीन ठिकाणीं त्यांचें ... चालले असून पंडित मालवीयजीं- ... त्यांच्या कार्याची वाहवा केली आहे. ... इंग्रजी, मराठी व गुजराती नियत- ... प्रसिद्धी जात असून त्यांत शेत- ... युक्त असे लेख आणि माहिती येत ... गोरक्षण व ग्रामसुधारणा ही ... लेंच आपली महत्त्वामुळें चंडि- ... कार्य उत्तरोत्तर वाढतच जाईल.

*

...नासाहेब पुराणिक

...नवेलच्या धूतपापेश्वर आयुर्वेदी कारखान्याच्या अनेक औषधां... ...या मालकीचा आहे त्या पुराणिक... ...ती सर्व हिंदुस्थानांत पसरलेली ... कारखान्याचे मुख्य चालक ... पुराणिक हे इंग्रजी शिक्षणाच्या ... वैद्य आहेत. आयुर्वेद व आयुर्वेद ... त्यांची सर्व औषधें, रसायनें ... वगैरे आधारलेलीं आहेत. ... गांवीं असलेले पनवेलकरांचे एजंट ... विश्वसनीय असे वैद्यच लोकां- ... जातात. विशेषतः खेडेगांवांत ... किंवा वैद्य हुकमी मिळणें ... अशा ठिकाणीं त्यांची सर्व ... कारी औषधें म्हणजे गांवकरी ... च मदत आहे, असा अनुभव

*

...लेश लिमिटेड कंपनीचें स्वरूप ... लिमिटेड कंपनीचें) देण्यांत ... मुंबई शहरीं त्यांनीं आपला ... अधिक वाढविला आहे. गिर-

रविवारीं कुलाबा जिल्ह्यांतील वैद्यकिमांची परि- ... पद त्यांनीं आपल्याच धूतपापेश्वर कारखान्यांत ... येत आहे. कारण ... आकारण्यांत आलेलें सरकारदेणें कमालीचें ...

...पत्याच्या मुलीवर उत्कट प्रेम असलें ... तेंत जसेंच्या तसें आणू शकतों असें ... प्रेमाचें उत्कृष्ट प्रेमगीत एखादा लिहूं श... प्रेम वाटतें आणि इतरांना वाटत नाहीं ... गोविंदाग्रज किंवा माधव ज्यूलियन ... त्यानांच तेवढें आपल्या दयितेविषयीं ... थोडेंच आहे ? इतरांनाही त्यांच्याइतकें ... प्रेम वाटत असेल. प्रेम सर्वांनाच वाटे... सहाय्यानें त्याचें जिवंत चित्र एखादा... हीच कला. इतरांत आणि कलावंतांत...

पण पुष्कळांनां हा फरक कळत... वकील रंगभूमीवर वकीलाचें काम ... लेला मनुष्य रागाच्या भरांत उत्तम ... इंग्लिश संपादकाची एकदां अशीच ... होता. पण लिहिण्याचें काम तो स्वत... माहिती मोठ्या कौशल्यानें तो मिळ... लोक तिचा उपयोग करून परिणा... संतापजनक दुष्कृत्य करतांना विकल... पाहिलें. 'आतां त्याची चांगलीच ... तो लगबगीनें कचेरींत आला आणि ... याला बसला ! आज संपादक स्वतः ... हाताखालच्या लोकांनां आश्चर्य ... खरडल्या. पण पुढें कांहीं ... हाताखालच्या माणसाला हांक मार... असं करतांना त्याला मी प्रत्यक्ष ... त्याची. पण जाऊं द्या. तूंच लिही ...

आणि त्याच्या उपसंपादकानें ... लिहिला !

मात्र याचा असा अर्थ नव्हे, ... तोंच असें नाहीं, म्हणून जो व्यक्त... बसलें किंवा तसा कांहींच अनुभ... रंगभूमीवर राजाचें काम उत्कृष्ट ... केंव राजा म्हणजे काय याची क...

राजाजी म्हणाले,
नकोस. तसाच पडून रा
तुला सत्याग्रह टिकवित
सत्याग्रहीच नव्हे!"
राजाजींचें हें बोलणें
जमिनीवर लवंडला. प
कुणास ठाऊक! तो
पळत पळत गर्दीतून अ

*

तांजोर येथे
विरोध
देखावा करण्यांत येतो
असतो, असें तामि
अध्यक्षांनी राजगोपालाच
हिंदी भाषेमुळें तामील
होणार नाहीं असें
संबंध तांजोर जिल्ह्यांत
उत्साहपूर्वक स्वागत क
वरम् येथें तर राजाजींचें
हजार लोकांची गर्दी
या सभेंत
एक तुकडी पुन्हां उप
खेपेला त्या तुकडींत
होते. आणि ते सुद्ध
नाहींत. सहस्त्रावधि लो
पाहून ती दोन पोरें भी
गर्दीत गुपचूप नाहीशी

*

हिन्दी आ
विवादा
म्हणाले, जुन्या काळीं ल
होते, "त्यानंतर लोक म
लागले. आतां लोक
असें म्हणतात. इतकीं
मी तोच माणूस आ
म्हणा किंवा उर्दु म्हण

त्यांत थोडासा गळा फिरता असावा
ोडीशी परंपरा असावी, मग काय !
उल्हास तशांत फाल्गुन मास ! मग
या गावोंगांवी "मी चिजा बांधल्या'
ांगतो. एकदा स्वामी विवेकानंद
शान चिजा बांधणारा एक इसम
तो म्हणाला, "हम दिनमे १०।२०
धे बिगर रोटीही नही खाते." तें
मी बरोबर असल्यामुळें सांगितलें.

वर डॉ. डब्ल्यू. सी. रॉय यांचा
रामबाण उपाय.

"रॉयपिल्स"

सिक रोगांवर उपचार करणाऱ्या
तज्ञांनीं गेल्या ७० वर्षांहून अधिक
त हजारों रोग्यांवर या औषधाची
करून यश मिळवलें आहे आणि है
ची शिफारस तेकरीत आलेले आहेत.
सर्व केमिस्टसकडे मिळतें, अगर
दलेल्या पत्त्यावर ५ रु. पाठवून बाटली
मोफत कॅटलॉग मागवा.

. सी. रॉय आणि कंपनी,
३, कॉर्नवॉलिस स्ट्रीट, कलकत्ता

ण्यास कठीण. कोठल्याहि त हेचें गाणें गाईलें
तरी त्याचें वैगुण्य काढण्यास कांहीं लोक पाठी-
मागें सरत नाहींत. हा गाणाऱ्यांतील स्वभाव
केव्हां बदलेल तेव्हा बदलो. कायम राहिला
तरी त्यांत खऱ्या जातिवंत गाणाऱ्याचें कांहीं
जात नाहीं. आमचेच लोक कुचाळीचा दांडा
गोताळ काळ होतात म्हणून मात्र वाईट
वाटतें.

१९३७ सेशनमधील नवीन रेकॉर्डस्

सुरेल संगीताची अपूर्व मेजवानी

ओडियन रेकॉर्डस्

१९३७ फेब्रुवारी रिलीज

विठ्ठलराव गुरव

S. B २१६७ — झणी सोड सोड–देश; सुयश देता ती–कर्नाटकी कॉफी

कुसुम पंडित

S. B. २१७१ — जीवन चार घडीचे-भावगीत; क्षुधित तृषित

खासाहेब अब्दुल करीमखां

S. S. ४०१२ — बंधनवा बांधोरे - अडाणा; बनला रंगीला माई -अमोगी कानडा

कु. इंदुमती गुप्ते

S. B. २१६८ — किती बहार ये–मांड जोगिया; वेणु ऐकुनी मधुवनि-पिलु-पहाडी

श्रीमती पद्मादेवी

S. B. २१७४ — क्या करूं--सारंग; कौन आशिक झुटे--भैरवी

शिवाय : छोटा गंधर्व, श्रीमती पद्मादेवी, श्रीपत बी. शास्त्री, इत्यादि गायक–गायिकांचे रेकॉर्डस् या महिन्यांत प्रसिद्ध झाले आहेत.

रुबी रेकॉर्ड कं.

सुरेल संगीतासाठीं ओडियन रेकॉर्डस्

चर्चगेट स्ट्रीट, फोर्ट, मुंबई.

तुमचे आवडते गायक-ग[...]
मार्च रिलीझ[...]

'स्वर देवता' बाई सुंदराबाई

S. A. 3074 { किती नाजूक सुंदर—लावणी
मासि कां रुसळा- ,,

[...]कोहिनूर' पंडितराव नगरकर

[...]B. [...]79 { जाहला जीव बैरागी—मिश्रपुलु.
बोला हो सख्या —भैरवी.

[...]हिराबाई जव्हेरी आणि पार्टी

[...]B. [...]80 { चलग राणी—ग्रामगीत.
जाउंया पांहूया—विमानगीत.

शिवायः—

फुलाजी बुवा
मा. गुलाम हुसेन
श्री कोहीलो

यांचे नवीन रेकॉर्डस् लवकरच बाहेर पडतील.

मा. श्रीधर पार्सेकर

S. B. 2189 { व्हायोलीवसोलो—चंद्रकंस.
,, —तिलंग.

सुमतीबाई वाडकर

S. B. 2183 { बमना एक सुगव—तिलक कामोद.
येरी येरी मै—बागेसरी.

ओडियन रेकॉर्डस्

कु. इंदुमती लडगे

हिचा आवाज अत्यंत सुरेल व मधुर असून, आवाजाची तयारीही शास्त्रशुद्ध आहे. तिचा हा पहिला रेकॉर्ड आपणाला गायनानंदांत गुंगवून सोडील.

SB. हा बंधु चांगला–भैरवी
२२६२ छकुला बाळराजा–कुवाली

केसरबाई बांदोडकर

S B. प्रभूराया नाहीं जगीं-भावगीत
२२६१ जाहले रामा मन वेडे– „

खां. सा. अबदुल करीमखां

क महिना तरी तेइथ रहातील.

ओडियन रेकॉर्डस्

जानेवारी–रिलीझ

श्री. विठ्ठलराव गुरव

SB तरू पडला कुणीनच......जीवनपुरी
२२९६ मांया मोहजाल......क. काफी

कुमार गंधर्व

SB गुंदे लावोरी मालनीया......बागेश्री
२३०० सगरी रैनके जागी......रामकली

मा. चंदावरकर

SB धांव धांव मोहना......तिलक कामोद
२२९५ सुंदर किती चंद्रवदन......बागेश्री

पै. खा. सा. अबदुल करीमखां

SS इयानेर चिन्ना......सावेरी
४०१५ रामानी समान......करहरप्रिया

वरील रेकॉर्डमधें 'खां साहेब' तिन सप्तकापर्यंत गायले असून अजूनपर्यंत कोणत्याही गायकाचा तीन सप्तकापर्यंत गायलेला रेकॉर्ड प्रसिद्ध झालेला नाहीं.

त्या शिवाय—श्री. मारुतीराव, केसरबाई, सुनालीनी देवी.

सचित्र कॅटलागए करितां लिहाः—**रुबी रेकॉर्ड कंपनी** मुंबई

ओडियन रेकॉर्डस् मार्च रिलीझ

	खांसाहेब अबदुल करिमखां	
	प्यारा नजर नहीं	बिलावल
	गोपाल मेरी करुना	सरपरदा
	मती पद्मादेवी (गंधर्व सिमेटोन)	
	कर नतीया क्यों छीना	चांदका तुकडा
	छाया तेरा दोनो जहांसे	,, ,,

	स्वरदेवता बाई सुंदराबाई	
RS. ५००२	तूं हांसलीस मजला.	भाव
	तूं नको करूं घाइ	,,
	श्री. विठ्ठलराव गुरव	
SB. २१०९	तुलना ना तव नयना	झिं
	घिरोप द्यावा आतां बाळा.	भाव

या शिवाय गुजराती, सारंगी व इतर गायन-वादनाच्या रेकॉर्डस्‌चा सचित्र कॅटलॉग आपल्या जवळच्या ओडीयन डिलरकडे मोफत मिळेल.

ओडियनचे जुलै महिन्यांतील रेकॉर्डस्

आद्य नाट्याचार्य कै. अण्णासाहेब किर्लोस्कर यांची अमर कलाकृति

-: संगीत सौभद्र नाटक :-

खांसाहेब अबदुल करीमखां.

SS. ४०१०	राम नगरियामें कैसे.	मिश्र जंगला.
	पियाके मिलनकी आस.	जोगिया.

मिस् वझीरबाई.

SB. २१३३	ख्वाजाजी पिलादो मैको.	गझल.
	तुम्हारे दरका हूं मै.	खमसा नात.

श्रीयुत श्रीपत बी. शास्त्री.

SB. २१३१	रामा तव दर्शना.	पटदीप.
	कोमल वच बोला.	सारंग.

बाई आझमबाई.

SB. २१३०	कशी लाज सोडिसी	भावगीत.
	कोणीकडे जादुगारिणी	,,

मिस् राजकुमारी. (प्रकाश पिक्चर्स)

SB. २१३२	तुम रंजो अलमसे दूर रहो.	लालचिठ्ठी फिलम
	कुदरत है रबकी न्यारी.	,, ,,

ओडियन रेकॉर्डस्

बाई अझमबाई

S. B. २३६८

कान्हा मुरली तव गोड—

चला गडे धांवत—

वरील दोन्ही गाणी बाईंनी भीमपलास व जिल्हा खमाज रागदारींत आपल्या गोड व आकर्षक आवाजांत गायलीं आहेत.

"बांके सांवरीया"
व
"प्रेम की ज्योत"

} फिल्म रेकॉर्डस् आजच ऐका.

—संग्राह्य रेकॉर्डस्

मा. कृष्णराव

S. B. २३०९ राष्ट्रगीत

वंदे मातरम्— झिंझोटी

सबको अपनाही धर्म प्यारा— जोगी

जी. एम्. लोंढे

S. B. २३६० 'राजा गोपीचंद' फिल्म

जय जय आलख निरंजन—

आदेश गुरुराज—

…ल्याइ लिहाव … दोस्त राष्ट्रांशी केला, तेव्हां या कठोर हुकूमशाही मनोवृत्तीची

सात्विक शुद्ध प्रेमाचाच ... येत्या शनिवारीं

रेडियोचा

कार्यक्रम

सोमवार

(गुजराती कीर्तन)

(रेकॉर्डस)